

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 711, Datë 08.10.2020

“Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e ngarkim- shkarkim, import, depozitim, shitje me shumicë të GLN”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Z. Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj. Leida MATJA	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Z. Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 08.10.2020, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Shqyrtimi i Raportit “Mbi Hetimin Paraprak në tregun e importit, depozitimit, shitjes me shumicë të produktit gaz i lëngshëm i naftës.”

Baza Ligjore: Neni 4 dhe 9, neni 24, shkronja d, neni 26 dhe neni 43, pika 1 dhe 2, e ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të:

- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm dhe raportit të Grupit të Punës “Mbi Hetimin Paraprak në tregun e importit, depozitimit, shitjes me shumicë të produktit gaz i lëngshëm i naftës.”

VËREN SE :

I. PROCEDURA E NDJEKUR

1. Nisur nga disa shqetësime në median e shkruar mbi rritjen e çmimit të shitjes së GLN për përdorim familjar dhe automjete, Autoriteti i Konkurrencës në bazë të nenit 28 dhe 29/1 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i

- ndryshuar, realizoi një monitorim në tregun e importit dhe tregtimit të GLN-së për automjete dhe përdorim familjar në lidhje me çmimin e shitjes së produktit GLN.
2. Për realizimin e monitorimit u kërkua informacion nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në lidhje me çmimin e importit për periudhën tetor-janar 2020, si dhe çmimin e bursës Platts për të vlerësuar sjelljen e ndërmarrjeve që operojnë në treg.
 3. Gjithashtu nga të dhënat e administruara nga DPD, në lidhje me importet e realizuara nga ndërmarrjet në tregun e brendshëm, vërehet se tregu i importit dhe shitjes me shumicë është një treg shumë i përqendruar, indeksi HHI paraqitet në nivelin 2828.
 4. Nga treguesi CR3, konstatohet se 3 nga ndërmarrjet me pjesë më të madhe tregu zotërojnë rreth 91% të tregut, pra kanë një fuqi të madhe tregu. Ky tregues, përgjithësisht përfshin të gjithë tregun e importit të GLN duke na dhënë një pamje të qartë të ndërmarrjeve të cilët kanë fuqi në këtë treg.
 5. Referuar strukturës shumë të përqendruar të tregut dhe rritjes së njëkohshme të çmimit të shitjes së GLN nga ndërmarrjet në treg, nga monitorimi u konstatua se në tregun e importit dhe shitjes me shumicë të GLN-së ka shenja të një sjellje të mundshme antikonkurrese të ndërmarrjeve që operojnë në këto tregje, sjellje e cila mund të çojë në shkelje të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.
 6. Bazuar në sa më sipër, Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të nenit 4 dhe 9, nenit 24 (shkronja d) dhe nenit 42, pika 1, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar dhe të vendimit nr. 675, datë 07.02.2020 “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e importit, depozitimit, shitjes me shumicë të produktit gaz i lëngshëm i naftës”, vendosi të miratojë hapjen e procedurës së hetimit paraprak në këtë treg.
 7. Në zbatim të këtij vendimi të Komisionit të Konkurrencës bazuar në nenet 35 dhe 36 të Ligjit Nr. 9121, dt. 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” ka lëshuar “Autorizim për Inspektim” nr. 52/4, datë 13.02.2020”.
 8. Inspektorët e AK, gjatë periudhës së hetimit paraprak kanë kryer inspektime pranë ndërmarrjeve të cilat ushtrojnë veprimtarinë e tyre në tregun e importit, depozitimit, shitjes me shumicë të produktit GLN. Qëllimi i inspektimeve ishte administrimi i provave dhe të dhënave të nevojshme në funksion të hetimit paraprak në tregun përkatës.
 9. Gjatë procedurës së inspektimit nuk u gjetën evidenca direkte për të vërtetuar ekzistencën e një marrëveshje të ndaluar midis ndërmarrjeve sipas nenit 4 të ligjit nr.9121 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.

II. ANALIZA E KONKURENCËS

II.1 Tregu përkatës

10. Tregu përkatës përfshin produktet që vlerësohen si të zëvendësueshme nga konsumatorët ose klientët e tjerë, për sa u përket karakteristikave, çmimit dhe

funksionit të tyre dhe që ofrohen ose kërkohen nga ndërmarrjet në një zonë gjeografike me kushte të njëjta konkurrence, zonë kjo e cila veçohet nga zonat e tjera kufizuese. Përkufizimi i tregut përkatës përfshin dy dimensione:

- a. Tregun e produkteve
- b. Tregun gjeografik

11. Tregu përkatës i produktit GLN përbëhet nga :

- a. Tregu i ngarkim – shkarkimit
- b. Tregu i depozitimit
- c. Tregu i importit
- d. Tregu i shitjes më shumicë

12. Në këto kushte, vlerësojmë se tregu i përkatës i produktit në këtë rast është tregu i ngarkim-shkarkimit, importit, depozitimit dhe tregtimit me shumicë të produktit GLN.

13. Ndërmarrjet nën hetim e zhvillojnë veprimtarinë e tyre në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, pra treg përkatës gjeografik do të konsiderohet tregu i brendshëm.

14. Importi, ngarkim-shkarkimi dhe depozitimi i GLN-së në territorin e Republikës së Shqipërisë realizohet nëpërmjet 3 Koncesioneve në dy porte në zonën gjeografike të ish Uzinës së Sodës PVC në Gjirin e Vlorës dhe në zonën gjeografike të Porto Romanos, Durrës, porte të cilat janë ndërtuar dhe funksionojnë mbi bazën e marrëveshjeve të koncesionit. Ndërmarrja Romano Port dhe Porti MBM i cili operon në det, Porti Vlora-1, si dhe ndërmarrje që kanë depozita me qera të cilat operojnë në tregun e shitjes me shumicë dhe pakicë të GLN.

15. Ndërmarrja Romano Port në zonën gjeografike të portit Porto Romano ka ekskluzivitetin e ofrimit të shërbimit të ngarkim-shkarkimit të produktit të GLN-së. Referuar ekstrakteve të regjistrit tregtar, Ndërmarrja ROMANO PORT SHA zotërohet nga z. P. B. zotëron 99.84% të aksioneve. Në ndërmarrjen INTER GAZ SHA që ka ndërtuar depozita gazi pranë këtij Porti, zotërohet gjithashtu 50% nga z. P. B. dhe 50% nga z. A. D. Ky aksionar (z. P. B.) zotëron 100% të aksioneve në ndërmarrjen A&V GAZ SHA, e cila kryen veprimtari importi dhe tregtimi me shumicë dhe pakicë të GLN. Ndërmarrja A&V GAZ SHA zotëron 100% të aksioneve në ndërmarrjen AV Distribution SHA, e cila ushtron veprimtarinë në tregun e shitjes me shumicë të GLN-së. Për sa më sipër konstatohet se Romano Port SHA, kryen veprimtari në import, depozitim, tregtim me shumicë të GLN.

16. Në zonën e Portit Vlora 1, në bazë të marrëveshjes së Koncesionit, ndërmarrja PIA zotëron me koncesion Portin dhe infrastrukturën e ngarkim shkarkimit dhe depozitimit të GLN-së. Ndërmarrja PIA zotërohet nga 100% nga LA PETROLIFERA ITALO RUMENA e cila me koncesion Portin dhe infrastrukturën e ngarkim shkarkimit dhe depozitimit të GLN-së. PIA gjithë kapaciteti depozitues të GLN-së ia ka dhënë me qira ndërmarrjes FAM Gas L.L.C. – Kevin Gas SHA i cili ka si aksioner z. Gj. L. importon gaz nëpërmjet FAM GAS. Kevin Gas SHA zotëron 100 % të aksioneve në ndërmarrjen Emanuel Gas SHPK i cili operon në tregun e shitjes me shumicë dhe pakicë.

17. Porti MBM ka të drejtën ekskluzive për përdorimin e portit dhe zotërimin e lirë të zonës (neni 32, pika 1/a), për ofrimin e shërbimit të ngarkim-shkarkimit të mjeteve lundruese që transportojnë hidrokarbure të madhësive mbi 20.000 ton dhe me zhytje mbi 8 (tetë) metra, për një periudhe prej 35 vjetësh nga hyrja në fuqi e saj.
18. Porti MBM zotërohet 99 % nga ndërmarrja ADRIATIC BAY INVESTMENT GROUP SHPK e cila zotërohet 65% nga KASTRATI GROUP. TENET SHA e cila operon në tregun e depozitimit të GLN dhe shitjes me shumicë zotërohet 50% nga KASTRATI SHA, pjesë e KASTRATI Group. TENET SHA shet në tregun e pakicës nëpërmjet ndërmarrjes Albania Gas Tech SHPK e cila është pjesë e KASTRATI GROUP.
19. Koncesionet PIA, Romano Port dhe porti MBM, të cilat operojnë me modele të ndryshme tregu (Koncenisone) janë ndërmarrje që zotërojnë pozitë dominuese në tregun ngarkim-shkarkimit të GLN dhe operojnë më tarifa të miratuara nga OSHA. Këto ndërmarrje kanë intergrim vertikal në tregun e ngarkim-shkarkimit, importit, depozitimit, tregtimit me shumicë dhe pakicë të GLN. Ky integrim vertikal i ndërmarrjeve rrit fuqinë e tyre për të abuzuar më këtë fuqi në kuptim të nenit 9 të ligjit nr. 9121/2003 dhe Udhëzimit “Mbi zbatueshmërinë
20. e nenit 8 dhe 9 të ligjit 9121/2003” duke refuzuar për të tregtuar ose duke ngjeshur çmimet, gjë e cila mund të reflektohet tek ndërmarrjet me të cilat janë të integruara vertikalisht.
21. Nga analiza e të dhënave të importit rezulton se gjatë vitit 2019 në portin Romano Port, ku operojnë MBM dhe Romano Port SHA , është realizuar importi i rreth 75% e sasisë totale të GLN të ardhur në vend. Në portin Petrolifera sasia e importuar e GLN-së është rreth 25% e sasisë totale të importuar.
22. Nga analiza e strukturës së tregut të importit të GLN vërehet se për vitin 2019 ndërmarrja me pjesën më të lartë të tregut prej 34.8% është ndërmarrja TENET SHA, ndërmarrja A&V Gas për vitin 2019 zotëron pjesën prej 32.1% të tregut, ndërsa Kevin Gas zotëron pjesën prej 25.4% të tregut.
23. Tregu i importit të GLN paraqitet me tregues shumë të lartë përqendrimi të treguesve CR3 dhe HHI ku tre ndërmarrjet importuese TENET SHA, A&V GAZ SHA dhe Kevin Gas SHA, kanë zotëruar mbi 90% të tregut për vitin 2019.
24. Nga analiza e të dhënave të çmimit mesatar të blerjes dhe shitjes, nga importuesit kryesor dhe nga ndërmarrjet në tregun e shumicës rezulton se ndërmarrjet ndjekin çmimin CIF dhe kanë çmime blerje të përafërta. Përsa i përket çmimit të shitjes ndërmarrjet kryesore importuese A&V Gas SHA dhe Kevin Gas SHA kanë çmime të përafërta. Ndërmarrja TENET, ka aplikuar çmime më të larta se ndërmarrjet AV Gas dhe Kevin Gaz.
25. Duke qënë se tregu është i përqendruar dhe ka integrim vertikal, si dhe ndërmarrjet PIA, Romano Port, Porti MBM mund të abuzojnë me pozitën dominuese duke refuzuar për të tregtuar ose duke ngjeshur çmimet e shitjes së GLN, si dhe për të vlerësuar sjelljen e këtyre ndërmarrjeve në tregun e importit, depozitimit, shitjes me shumicë të GLN nëpërmjet ndërmarrjeve ku janë të integruara vertikalisht: Tenet,

Intergaz, A&V Gas, AV Distribution, Kastrati Group, Albania Gas Tech, Kevin Gaz, Emanuel Gaz, Komisioni i Konkurrencës vlerëson se mund të jemi përpara shkeljes së neneve 4 dhe 9 të Ligjit 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar), në tregun e ngarkim- shkarkim, import, depozitim, shitje me shumicë të GLN.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenet 4 dhe 9, nenin 24 shkronja d, nenin 26 dhe nenin 43, pika 1 dhe 2, e ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

- I. Hapjen e Procedurës së Hetimit të Thelluar në tregun e ngarkim- shkarkim, import, depozitim, shitje me shumicë të GLN.
- II. Hetimi i Thelluar do të përfshijë periudhën kohore 1 Janar 2017 deri 30 Shtator 2020
- III. Raporti i hetimit të thelluar duhet të paraqitet në Komisionin e Konkurrencës jo më vonë se gjashtë (6) muaj nga marrja e këtij vendimi.
- IV. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS